

this question paper contains 3 printed pages]

JB—284—2023

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Second Year) (Fourth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2023

HISTORY

Paper-VII

[Chhatrapati Shivaji and His Times (1630 to 1707 A.D.)]

(Tuesday, 19-12-2023)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—50

N.B. :- (i) *All questions are compulsory.*

(ii) *All questions carry equal marks.*

(i) **सर्व** प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) **सर्व** प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain the water management policy of Chh. Shivaji Maharaj. 10

छत्रपती शिवाजी महाराजांचे पाणी पुरवठा धोरण स्पष्ट करा.

Or/किंवा

Describe the achievements of Chhatrapati Sambhaji Maharaj.

छत्रपती संभाजी महाराजांच्या कामगिरीचे वर्णन करा.

P.T.O.

WT

(2)

JB—284—2023

2. What are the characteristics of Maratha War of Independence. 10

मराठा स्वातंत्र्य युद्धाची वैशिष्ट्ये सांगा.

Or/किंवा

State the achievement of the Chh. Rajaram in the freedom struggle of Maratha.

मराठा स्वातंत्र्य संग्रामातील छत्रपती राजारामाची कामगिरी विशद करा.

3. Evaluate the achievements of Maharani Tarabai. 10

महाराणी ताराबाईच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करा.

Or/किंवा

Describe the relation between Chh. Sambhaji Portuguese.

छत्रपती संभाजी-पोर्तुगीज संबंधाचे वर्णन करा.

4. Explain the Ashtapradhan Mandal. 10

अष्टप्रधान मंडळाची माहिती स्पष्ट करा.

Or/किंवा

Evaluate the agricultural policy of Chh. Shivaji Maharaj.

छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या कृषी धोरणाचे मूल्यांकन करा.

WT

(3)

JB—284—2023

5. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Provincial Administration
- (ii) Santaji Ghorpade
- (iii) Rebellion of Sambhaji
- (iv) Fall of Jinji.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) प्रांतीय प्रशासन
- (ii) संताजी घोरपडे
- (iii) संभाजीचे बंड
- (iv) जिंजीचा पाडाव.

JB—284—2023

3